

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

2021-0000012979

Uw brief (kenmerk)

F-003

Bijlagen

3

Datum 15 februari 2021
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek inzake contact met het
bedrijfsleven over de corona-crisis

Geachte

In uw brief van 8 juni 2020, ontvangen op 9 juni 2020, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie over de contacten met het bedrijfsleven over de corona-crisis.

U vraagt specifiek om documenten inzake het contact met het bedrijfsleven en hun vertegenwoordigers over de financiële ondersteuningsmaatregelen, het financieel beleid gericht op de coronacrisis en het verlichten van huidige en toekomstige, nadelige effecten. U heeft in uw verzoek 24 sectoren genoemd waarnaar uw interesse uitgaat.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 15 juni 2020, met kenmerk 2020-0000112898. In deze brief is de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Telefonisch contact en contact per e-mail

Gedurende de behandeling van uw Wob-verzoek is verschillende keren zowel telefonisch als per e-mail contact met u opgenomen. U heeft hierin aangegeven dat u met uw verzoek informatie wenst te verkrijgen over signalen die vanuit het bedrijfsleven zijn gegeven. Het gaat u hierbij om zowel informatie met betrekking tot contact tussen het ministerie en het bedrijfsleven als informatie over het contact met het bedrijfsleven. Tevens hebt u per e-mail updates ontvangen over de behandeling van uw Wob-verzoek.

Met uw brief van 13 januari 2021 heeft u het ministerie van Financiën in gebreke gesteld. Het is helaas niet gelukt om op tijd op uw Wob-verzoek en ingebrekestelling te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Ik merk in dit kader op dat diverse documenten reeds openbaar zijn. Voor de vindplaats daarvan verwijs ik u tevens naar bijlage B.

Directie Juridische Zaken

Verder bevat een aantal documenten passages die over andere onderwerpen gaan dan de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'buiten verzoek'. Dit is eveneens in de inventarislijst aangegeven.

Ons kenmerk
2021-0000012979

Voorts bevat een aantal documenten passages die dubbel zijn. Deze passages worden eenmalig verstrekt, voor het overige zijn deze passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'dubbel'.

Bij de laatste interne afstemming is nog een aantal documenten aangetroffen die onder de reikwijdte van uw verzoek vallen. Deze documenten worden zo spoedig mogelijk beoordeeld. Ook zal voor deze documenten een zienswijze van derde-belanghebbenden moeten worden gevraagd. Over deze documenten wordt nog een nieuw besluit genomen.

Derde-belanghebbenden

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen belangen van derden een rol. Deze derde-belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de openbaarmaking hiervan. De zienswijzen van de derde-belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Ik volg de derde-belanghebbenden.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd (zie bijlage A). Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Motivering

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege indien het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Onder bedrijfs- en fabricagegegevens worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgeleid over de technische of financiële bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. In diverse documenten staan dergelijke bedrijfs- of fabricagegegevens.

Het betreft onder andere informatie over de financiële bedrijfsvoering van NS en de andere ov-bedrijven. Uit deze informatie kunnen op detailniveau de maandelijkse opbrengsten en kosten van deze partijen worden afgeleid, en deze informatie biedt tevens inzicht in de financiële gevolgen van de corona-crisis voor deze partijen. Deze informatie kan worden gebruikt door concurrenten in (toekomstige)

aanbestedingsprocedures. Verder heeft SGR-informatie verstrekt over zijn eigen financiële bedrijfsvoering en gegevens over de financiële bedrijfsvoering van haar deelnemers. Uit deze informatie kunnen de risico's die haar deelnemers lopen bij financieel onvermogen van SGR en/of andere aanbieders van pakketreizen worden afgeleid. Openbaarmaking van deze informatie zal ertoe leiden dat het vertrouwen in (bepaalde) deelnemers zal afnemen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000012979

Vervolgens bevat een aantal documenten informatie over de financiële bedrijfsvoering van een specifieke onderneming. Ik maak deze documenten in zijn geheel niet openbaar. Enerzijds omdat ook deze informatie concurrentiegevoelig is, anderzijds omdat openbaarmaking van de identiteit van deze onderneming ook hier het vertrouwen in deze onderneming zal doen afnemen. Ik zie daarbij geen aanleiding voor een gedeeltelijke openbaarmaking van deze documenten, omdat dit ertoe kan leiden dat de identiteit van deze onderneming bekend wordt.

Al deze informatie is aan mij vertrouwelijk overhandigd in het kader van de steunverzoeken vanwege de corona-crisis. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.1.c. Tot slot wordt opgemerkt dat openbaarmaking van genoemde passages en/of documenten tevens leidt tot een onevenredige benadeling van de betrokken partijen, vanwege het vertrouwelijke karakter van de betreffende informatie.

De economische of de financiële belangen van de Staat of andere publiekrechtelijke lichamen (artikel 10, tweede lid, onder b, van de Wob)

Bij het diverse documenten is het economische en/of financiële belang van de Staat in het geding. Het gaat hierbij om de op geld waardeerbare belangen van de Staat. Het document 'Eurofima-faciliteit 2015 ministerie van financiën min fin NV NS' wordt in zijn geheel niet openbaar gemaakt, omdat openbaarmaking hiervan de onderhandelingspositie van de overheid in toekomstige, vergelijkbare gevallen nadelig beïnvloed. Ditzelfde geldt ten aanzien van een aantal passages in het document 75, 'Notitie steunverzoek SGR'. Verder bieden de documenten 118, '15-5-2020 – Contouren beoordeling steunaanvraag NS' en 134, '2020520_Steunmaatregelen NS i.v.m. COVID-19' op passage niveau inzicht in de gewijzigde rendementsverwachtingen voor de periode tot 2024 vanwege de corona-crisis. Deze passages worden niet openbaar gemaakt, omdat deze inzicht geven in de financiële belangen van de Nederlandse Staat als aandeelhouder van NS. Ik weeg de hier bedoelde belangen zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.b.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, initialen, handtekeningen, e-mailadressen, telefoonnummers en bepaalde functies. Ik weeg het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Deze informatie maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e. Dit is ook het geval voor wat betreft de persoonsgegevens van ambtenaren die niet wegens hun functie in de openbaarheid treden. Namen van ambtenaren die wel vanwege hun functie in de openbaarheid treden maak ik wel openbaar. Dit geldt eveneens voor namen van ambtenaren vanaf directeursniveau en hoger.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000012979

Een aantal documenten is in vertrouwen aan het ministerie verstrekt. Tevens bevat een aantal documenten meningen van derden, die in vertrouwen met het ministerie zijn gedeeld. Openbaarmaking van deze informatie kan ertoe leiden dat derde-belanghebbenden voortaan terughoudender zullen zijn met het geven van hun mening en/of input aan het ministerie van Financiën. Bij het beoordelen van de mogelijke steunverlening dienen bedrijven in vertrouwen hun financiële en concurrentiegevoelige gegevens te kunnen verstrekken zonder dat deze openbaar dienen te worden gemaakt. Voor zowel het ministerie als de derde-belanghebbenden zal openbaarmaking leiden tot onevenredige benadeling. Enerzijds voor het ministerie, omdat het ministerie dan niet langer kan uit gaan van het verkrijgen van juiste informatie. Anderzijds voor de derde-belanghebbenden, omdat hen daarmee de mogelijkheid wordt ontnomen om in vertrouwen met de overheid dergelijke informatie te kunnen uitwisselen. Deze vertrouwelijke uitwisseling van informatie is noodzakelijk bij een beoordeling van het steunverzoeken. Dat belang beoogt artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob te beschermen. Dit geldt tevens voor de gevallen waarin bovengenoemde informatie intern en/of met belangenorganisaties is besproken.

Daarnaast worden de namen van projecten van derden niet openbaargemaakt. Openbaarmaking van deze namen kan leiden tot onevenredige benadeling van deze partijen, omdat hiermee het vertrouwelijke karakter van deze projecten wordt ontnomen. Verder bevatten verschillende documenten de inbelgegevens voor digitale overleggen waaraan ambtenaren van het ministerie hebben deelgenomen. De derden die deze overleggen hebben georganiseerd, dienen ervan uit te kunnen gaan dat het ministerie vertrouwelijk met deze gegevens omgaat. Daarbij wordt opgemerkt dat het belang van openbaarmaking van deze gegevens gering te noemen is.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Documenten die zijn opgesteld voor intern beraad zijn onder andere: notities van ambtenaren, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen. Ik maak persoonlijke beleidsopvattingen in die stukken niet openbaar. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, inschattingen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten. De desbetreffende documenten bevatten (tekst)voorstellen, inschattingen, meningen en conclusies, van ambtenaren (waaronder de bewindspersoon).

Een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en – voorbereiding moet gewaarborgd zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Daarom heb ik de persoonlijke beleidsopvattingen in de documenten onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 11.1.

Directie Juridische Zaken

Ik wijs erop dat diverse documenten al openbaar zijn, dan wel met dit besluit openbaar worden gemaakt. Er zijn eveneens concepten van deze documenten aangetroffen. Voor zover de conceptteksten afwijken van de definitieve versie bevatten deze persoonlijke beleidsopvattingen. Voor zover de conceptteksten overeenkomen met de definitieve teksten zijn ze dus al openbaar of worden met dit besluit openbaar gemaakt. Conceptversies, behoudens uitzonderingen, maak ik daarom niet openbaar.

Ons kenmerk
2021-0000012979

Voor zover er ook feitelijke informatie in genoemde documenten staat, is die informatie zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat die daar niet los van kan worden gezien. Ik maak daarom deze passages niet openbaar.

Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Dit belang is echter niet aanwezig, gelet op de aard en de inhoud van de informatie.

Daarbij is het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering als standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Geheimhoudingsplicht aanbestedingsrecht (art. 2.57 Aanbestedingswet)

Openbaarmaking dient achterwege te blijven wanneer sprake is van een in een bijzondere wet opgenomen geheimhoudingsbepaling die daaraan in de weg staat. Op twee documenten, namelijk '20200528 Inleidende brief PwC.pdf' (767425) en '20200528 - Offerte X(Bank) Project XXXX vF.pdf' (767430), is de geheimhoudingsbepaling van artikel 2.57 van de Aanbestedingswet van toepassing. Deze documenten bevatten namelijk informatie die vertrouwelijk aan het ministerie van Financiën is verstrekt in het kader van een aanbestedingsprocedure. Het is vaste rechtspraak dat deze geheimhoudingsbepaling prevaleert boven de plicht tot openbaarmaking die in de Wob is vastgesteld sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 augustus 2013 (vindplaats ECI: NL:RVS:2013:888).

Fiscale geheimhoudingsplicht (artikel 67 Awr)

Openbaarmaking dient achterwege te blijven wanneer sprake is van een in een bijzondere wet opgenomen geheimhoudingsbepaling die daaraan in de weg staat, zoals de fiscale geheimhoudingsplicht in artikel 67, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: Awr). De fiscale geheimhoudingsplicht is van toepassing op informatie die is verkregen bij de uitvoering van de Belastingwet. Het is vaste rechtspraak dat deze geheimhoudingsbepaling prevaleert boven de plicht tot openbaarmaking die in de Wob is vastgelegd sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 14 april 2010 (ECLI:NL:RVS.2010:BM1041). Dit is herhaaldelijk bevestigd, waaronder op 31 juli 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:528), op 23 oktober 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:1625) en recentelijk op 29 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:267).

Op grond van deze geheimhoudingsplicht heb ik geen informatie over individuele belastingplichtigen geïnteriseerd, omdat openbaarmaking daarvan niet is toegestaan. Documenten die gaan over contacten met bedrijven over uitstel van betaling in verband met de coronacrisis komen daarom ook niet voor openbaarmaking in aanmerking. Voor interne correspondentie over het beleid van de Belastingdienst inzake uitstel van betaling verwijs ik naar document 1, 'Mailwisseling over corona-info (002).pdf'. Voor het beleid zelf verwijs ik naar de openbare informatie daarover:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/coronavirus/content/bijzonder-uitstel-van-betaling-vanwege-coronacrisis>.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000012979

Wijze van openbaarmaking

De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee als Bijlage B.

Plaatsing op internet

De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor een ieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Afschrift aan belanghebbenden

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN FINANCIËN,
namens deze,

mr. drs. M.A.A. di Bucchianico
Hoofd Publiekrecht/De plv. Directeur Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
 2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- (...)

Ons kenmerk
2021-0000012979

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.